

ת"פ 68098/01/19 - מדינת ישראל נגד א.ח. חטיב בע"מ, אחמד פהמי ח'טיב

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 68098-01-19 מדינת ישראל נ' א.ח. חטיב בע"מ

ואח'

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו

בעניין:

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשמים

1.א.ח. חטיב בע"מ

2.אחמד פהמי ח'טיב

באמצעות ב"כ עו"ד עותמאן חאלד

גזר דין

כתב האישום:

הנאשמים הורשעו על פי הודאת הנאשם 2 בכתב האישום ב-2 עבירות של אי הגשת דו"ח במועד - לפי סעיף 216(4) וסעיף 224א לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) - התשכ"א - 1961.

לפי עובדות כתב האישום, נאשמת 1 הייתה, בזמן ביצוע העבירות המיוחסות לה, חברת פרטית שנרשמה והתאגדה בישראל ועיקר עיסוקה באחזקה ושדרוג תחנות דלק.

בשנת 2016 הסתכמה הכנסתה של נאשמת 1 בסכום של 7,571,374 ₪.

בשנת 2017 הסתכמה הכנסתה של נאשמת 1 בסכום של 3,875,616 ₪.

נאשם 2 היה, בעת ביצוע העבירות, מנהל פעיל בנאשמת 1.

הנאשמים היו חייבים, בהתאם לסעיפים 131 ו- 117 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א - 1961 (להלן: הפקודה), להגיש דו"ח על הכנסות הנאשמת 1 בגין שנות המס 2016-2017.

הנאשמים, בלי סיבה מספקת, לא הגישו במועד את הדו"ח כנדרש על פי הפקודה והוראותיה בגין שנות המס 2016-2017.

טענות הצדדים:

טיעוני המאשימה:

עמוד 1

המאשימה חזרה על עובדות כתב האישום וטענה כי המחדלים לא הוסרו. עוד הדגישה את חומרת העבירות והערכים החברתיים שנפגעו והם ערך השוויון באכיפת המס, פגיעה באמון הציבור ובקופת המדינה, ובעניין זה הפנתה לרע"פ 3120/14 רון נעים נגד מדינת ישראל (2014).

אשר למדיניות הענישה הנוהגת, טענה המאשימה כי מקום בו קיימים מחזורים גבוהים יש להטיל מאסר בפועל, בייחוד במקרים בהם המחדלים לא הוסרו והפנתה בעניין זה למ"ח 2865/12 מרצ'בסקי נגד מדינת ישראל (2012), שם הורשע הנאשם ב-2 עבירות של אי הגשת דו"ח והושתו עליו 7 חודשי מאסר בפועל, שהופחתו ל-3 חודשי מאסר בפועל בהסכמה במסגרת הערעור).

לאור כל האמור, עתרה המאשימה לקביעת מתחם ענישה הנע בין 4 חודשי מאסר בפועל ועד 12 חודשי מאסר בפועל, לצד קנס כספי ומאסר על תנאי. בנסיבות תיק זה, עתרה המאשימה למיקום העונש ברף העליון של המתחם.

טיעוני ההגנה:

ההגנה טענה כי לא היה ניסיון מצד הנאשמים לגזול כספי ציבור ולא תכנון מוקדם או כוונה למרמה, אלא אינטרס מובהק להגיש את דוחות המס אשר היו מוכיחים כי לנאשמים מגיע זיכוי. עוד נטען כי הדוחות לא הוגשו בזמן בשל חסרון כיס של החברה, כאשר רואה החשבון לא הסכים לבצע את העבודה עד שישולם לו, וכאשר שולם לו יועץ המס מסר כי הוא זקוק לפרק זמן נוסף. עוד נטען כי הנאשמת נכנסה לחוב בסך של 2,650,000 ₪ עקב חדלות פרעון של לקוחותיה, וכתוצאה מכך ננקטו נגד החברה והנאשם 2 הליכי פשיטת רגל. הליכים אלה מול הלקוחות גרמו לחוסר במסמכים רלוונטיים לצורך הגשת הדוחות.

לקראת מתן גזר הדין, ולאחר שהדין נדחה מספר פעמים, על מנת לאפשר לנאשם להסיר את המחדל, הודיעו הצדדים, כי הנאשם הגיש את הדוחות נשוא כתב האישום והסיר את המחדלים.

בנוסף, פירטה ההגנה את נסיבות חייו האישיות של הנאשם 2; אב לארבעה ילדים, עובד בחברת ס. ג'מאל בע"מ ומשתכר סך של 6000 ₪ בחודש, אשתו עובדת ברמי לוי ומשתכרת 4500 ₪, כנגד הנאשם 2 מתנהלים 10 תיקי הוצאה לפועל כאשר יתרת חובו מעל מיליון שקלים.

לגבי מתחם הענישה ההולם, הפנתה ההגנה לפסיקה (ת"פ 3371/05 מדינת ישראל נגד פירות ירקות מרדכי בע"מ, ת"פ 1036/06 מס הכנסה חקירות נגד גולף קשרים בע"מ).

דבר הנאשם בטרם מתן גזר הדין:

הנאשם 2 מסר כי הוא עושה מאמץ גדול להגשת הדו"חות, ולבסוף, הגישם.

דין והכרעה עונשית:

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

במעשיו פגע הנאשם בערך החברתי של הגנה על הקופה הציבורית, בבטחונו הכלכלי של הציבור, אמון הציבור ברשויות המס וכן פגיעה בערך השוויון.

כמו כן, עבירות המס פוגעות בפעילות התקינה של מערכת המס ושיטת העבודה אשר מתבססת על דיווחי אמת ובמועד מאת הנישומים.

הפגיעה בקופה הציבורית פוגעת בכל אזרחי המדינה, שעה שבעת שאדם מעלים מס, נטל המס המוטל על יתר האזרחים הוא גבוה יותר.

בית המשפט העליון עמד על חומרתן של עבירות המס, ראה בעניין זה דברי כב' השופט י.אלרון ברע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נגד מדינת ישראל (31.12.2018):

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל".

עוצמת הפגיעה בערכים מוגנים אלו, הינה בינונית.

מדיניות הענישה (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

רע"פ 5953/08 עתאמלה נגד מדינת ישראל (22.10.08) - המבקש הורשע בגין 8 עבירות של אי הגשת דוחות במועד ועבירה אחת של אחריות מנהל פעיל ונדון ל- 7 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס של 30,000 ₪. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשתו לרשות ערעור לבית המשפט העליון.

רע"פ 3873/07 בושנאק נגד מדינת ישראל (17.10.07) - המבקש הורשע באי הגשה של 10 דוחות תקופתיים כאשר סכום הקרן בלבד עמד על 70,000 ₪. על המבקש הוטלו 7 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, ולא הטיל קנס כספי. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי ולאחר ששילם לקופת מע"מ סכום של 60,000 ₪ על חשבון חובו, המאשימה הסכימה להמיר את עונשו למאסר לתקופה של 6 חודשים שירוצו בעבודות שירות. בית המשפט המחוזי קבע שאין מקום לקצר תקופה זו, בהתחשב בכך שלא הוטל על המבקש קנס. בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחתה.

רע"פ 3857/13 **שאול יצחקיאן נגד מדינת ישראל** (3.1.13) - הנאשם הורשע ב-13 עבירות של אי הגשת דו"חות במועד למס הכנסה ובעבירה של אי קיום דרישה למסירת הצהרת הון. עד למועד גזר הדין בבית משפט השלום, הוגשו כל הדו"חות, למעט דו"ח אחד. בית משפט השלום גזר על הנאשם 5 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, 3 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 20,000 ש"ח. בית המשפט המחוזי התחשב בכך שכל המחדלים, פרט לאחד, הוסרו, אף שבאיחור ניכר, במצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, העובדה שרואה החשבון החזיק בדו"חות כערבון ולא היו בידי הנאשם האמצעים כדי לשכור רואה חשבון חדש, והפחית את עונש המאסר בפועל ל-100 ימים, כאשר יתר רכיבי הענישה הותרו על כנם. בקשת רשות הערעור שהוגשה מטעם הנאשם נדחתה.

עפ"ג (מחוזי ת"א) 9231-09-13 **רון נעים נ' מדינת ישראל** (10.2.14) - המערער הורשע ב-10 עבירות של אי הגשת דו"חות מס הכנסה במועד, וטען לגבי דו"ח אחד כי הייתה סיבה מספקת לאי הגשתו. בית משפט השלום דחה טענה זו, וקבע כי לא ניתן להכיר בדו"חות שהוגשו כהסרת מחדלים מאחר שהיו בלתי אמינים על פקיד השומה ולכן לא נקלטו. בית משפט השלום גזר על המערער 9 חודשי מאסר בפועל, 10 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך של 40,000 ש"ח. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור וחזר על האמור בהחלטת בית משפט השלום כי כל עוד הדו"חות לא נקלטו על ידי פקיד השומה, לא ניתן להכיר בכך כהסרת המחדלים במישור הפלילי, וכי מכל מקום העונש שהוטל על המערער מצוי ברף התחתון של מתחם הענישה.

עפ"ג (מחוזי-מרכז) 5434-11-07 **יוסף בראון נ' מדינת ישראל** (19.5.2008) - המערער הורשע על פי הודאתו ב-5 עבירות של אי הגשת דו"חות במועד, וב-5 עבירות של אחריות מנהלים, ונגזרו עליו 6 חודשי מאסר בפועל, 5 חודשי מאסר על תנאי, ותשלום קנס בסך 7,000 ש"ח. חברה בבעלות המערער שאינה פעילה נידונה בגין העבירות לקנס סמלי. בית משפט השלום עמד על הנימוקים בגינם נבצר מהמערער להגיש דו"חות משנת 2002 ואילך, מאחר שהחברה צברה הפסדים וכן לאור נסיבות אישיות של המערער. המערער טען כי בית משפט השלום לא נתן משקל ראוי לעובדה שמרבית המחדלים הוסרו, וטען להגשת דו"חות בלתי מבוקרים שפקיד השומה סרב לקבלם, ואף סרב להיפגש עם המערער בקשר אליהם. בית המשפט המחוזי לקח בחשבון את הניסיונות שעשה המערער להגיש דו"חות לא מבוקרים, וקבע כי אלה צריכים לפעול לטובתו, על אף עמדת הפסיקה הקובעת כי אין באלה כדי לרפא את הפגם באופן משמעותי. עוד התחשב בית המשפט המחוזי במצבו הכלכלי של המערער, והקל בעונש שהוטל על המערער מריצוי מאסר מאחורי סורג וברח לריצוי בדרך של עבודות שירות.

ת"פ (שלום רחובות) 17048-12-10 **מדינת ישראל נ' א.מ. מדיקס ואח'** (23.12.2013) - הנאשמים הורשעו באי הגשת 2 דוחות חברה והנאשם בנוסף באי הגשת שני דוחות אישיים. על הנאשם נגזרו 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד מאסר על תנאי וקנס בסך 12,000 ₪.

ת"פ (שלום-ת"א) 12443/97 **מדינת ישראל נ' בסיס מוצרי ביגוד בע"מ ואח'** (25.10.99) - הנאשמים הורשעו ב-7 עבירות של אי הגשת דו"חות מס הכנסה במועד. המחדלים הוסרו בחלקם. בית המשפט התחשב בכך שכתוצאה משריפה שאירעה במקום הנאשמת 1, שהנאשם 2 היה מנהלה הפעיל, לא היה ניתן להסיר את המחדלים במלואם, וכן ביקר את התנהלות הנאשם 2 בכך שסבר כי היה עליו לגשת למשרדי מס הכנסה בניסיון למצוא פתרון ראוי בהתאם לנסיבות וכי משלא עשה כן התרשל בתפקידו. בית המשפט גזר על הנאשמת 1 קנס בסך של 5,000 ש"ח, ועל הנאשם 2 הטיל 3 חודשי מאסר בעבודות שירות, 8 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך של 5,000 ש"ח.

נסיבות שקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 לחוק העונשין):

המדובר בשתי עבירות הנוגעות לדו"חות מהשנים 2016 ו-2017. על פי כתב האישום סכום מהכנסותיה של הנאשמת באותן השנים גבוהים מאוד ומסתכמים בלמעלה מ-11 מיליון ₪.

הנאשם 2 הוא המבצע הבלעדי של העבירה.

לקחתי בחשבון כחלק מהסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה, את העובדה כי לקוחותיו הגדולים הותירו את הנאשם בחובות, וכי קושי כלכלי הוא שעמד מאחורי ביצוע העבירה, כמו גם הקושי להשיג את המסמכים המתאימים מהחברות השונות.

במעשיו ובאי הגשת הדו"חות, גרם הנאשם לנזק לקופת המדינה, בכך שלא שילם מס אמת כנדרש ממנו. כאמור, כפועל יוצא מהנזק שנגרם לקופת המדינה, פוגע הנאשם גם בכלכלת המדינה וכן בשוויון בין משלמי המיסים.

מידת הפגיעה של הנאשם בערכים החברתיים הינה ברף הבינוני.

אולם, בסופו של יום, הוסרו המחדלים, טרם מתן גזר הדין, כפי שהמדינה אישרה, ובעקבות זאת, הודיעה ב"כ המדינה, כי עמדתה לעונש, השתנתה, וכעת היא עותרת להסתפק במאסר מותנה ובקנס.

מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג (ב) לחוק העונשין):

מתחם העונש ההולם נקבע בעיקר על יסוד הנסיבות האופפות את ביצוע העבירה, ודרגת האשם שהפגין הנאשם, על מנת לשקף הלימה ראויה בין חומרת המעשה, בנסיבותיו, במידת האשם שהפגין הנאשם בעת ביצוע העבירה, לבין העונש לו ראוי הנאשם בגין מעשיו אלה.

בענייננו, יש לשקול את משך הזמן בו בוצעו העבירות - שנתיים, 2 עבירות עבור דוחות לשנים 2016 ו-2017 וכן את גובה ההכנסות של הנאשמת באותן השנים על פי כתב האישום, כאמור, למעלה מ-11 מיליון ₪.

כמו כן, שקלתי את הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה, הקושי הכלכלי בתשלום לרואה החשבון וכן הקושי בהתנהלות מול לקוחות אשר הותירו את הנאשם בחובות גדולים.

יחד עם זאת, אין להתעלם מהסרת המחדלים, ומעמדת המאשימה לעונש.

בנסיבות המתוארות לעיל, ובשים לב למכלול הנתונים שבפני, לרבות מדיניות הענישה הנוהגת ועמדת המאשימה לעונש, אני קובע כי מתחם הענישה במקרה דנן, נע בין מאסר מותנה ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל, וקנס שנע בין 5,000 ₪ ועד ל-15,000 ₪, וקנס סמלי לנאשמת 1, שנמצאת בפירוק.

חריגה ממתחם העונש ההולם לקולה או לחומרה (סעיפים 40ד ו-40ה לחוק העונשין):

לא הונחה בפני בית המשפט תשתית ראייתית-שיקומית, שבכוחה לבסס חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם. עם זאת, גם לא נמצא בסיס לחרוג ממתחם העונש ההולם לחומרה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40א לחוק העונשין):

מדובר בנאשם בן כ-45, נשוי ואב ל-4 ילדים, המפרנסים את ילדיהם במשכורות נמוכות.

לנאשם אין עבירות קודמות במס הכנסה.

לטענת הנאשם, הוא מצוי במצב כלכלי קשה, כאשר קיימת לו יתרת חוב בהוצאה לפועל בסך למעלה ממיליון ₪.

הנאשם הסיר את המחדלים.

העונש המתאים (סעיף 40ד (2) לחוק העונשין):

העונש המתאים בנסיבות העניין, חייב לשקף את חומרת הנסיבות ומידת האשם שהפגין הנאשם באירוע, כמו כן את מכלול הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה וכן חייב העונש המתאים להלום את יתר הנסיבות האישיות של הנאשם והכל כפי שפורט בהרחבה לעיל.

המחדלים מושא כתב האישום, הוסרו.

מדיניות הענישה בעבירות מהסוג הנדון, מחייבת הטלת עונשי מאסר, גם במקרים, בהם הנאשם הסיר את המחדלים (רע"פ 6095/06 לוי נ' מדינת ישראל (2006); ע"פ 2407/05 מן נ' מדינת ישראל (2005)).

עם זאת, נפסק לא אחת, כי הסרת המחדל - בדומה לכל מעשה של תיקון תוצאות העבירה - משקפת באופן מובהק, את נטילת האחריות מצד הנאשם, וראוי לעודד עברייני מס לעשות כל שבידם, כדי להסיר את המחדל, ולשקף זאת בגזירת העונש, וההיפך גם הוא נכון (עפ"ג (מרכז) 20791-12-13 אלון ואח' נ' פרקליטות מחוז ת"א מיסוי וכלכלה (2014); עפ"ג (מרכז) 26177-05-14 בהרב נ' מדינת ישראל (2015); עפ"ג (ת"א) 47301-01-14 רשות המיסים היחידה המשפטית איזור מרכז לתיקים מיוחדים נ' פ. מ. מ בע"מ (2014)).

לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות, ובכלל זה, את היקף ההכנסות לשנים נשוא הדוחות, הסרת המחדלים, העדר עבר פלילי, עמדת המאשימה לעונש, מצאתי כי יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

הנאשמת 1:

אני גוזר קנס סמלי של שקל אחד, הואיל ומדובר בחברה בפירוק.

הנאשם 2:

5 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, שלא יעבור את העבירות בהן הורשע בתיק זה, וכל עבירה מסוג פשע לפי

פקודת מס הכנסה ו/או חוק מע"מ.

קנס בסך 8,500 ₪ או 8 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מהראשון לחודש אוקטובר 2020, ובכל ראשון לחודש שלאחר מכן. פיגור יעמיד את מלוא הקנס לפירעון מיידי, ויפעיל את צו המאסר שלצדו.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, ד' תשרי תשפ"א, 22 ספטמבר 2020, במעמד הצדדים.